

# SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VII.

Broj 29.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.  
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-  
nike K 170, za vanjake s poštarinom K 2, za inozemstvo  
K 225. Na po i na cijelu godinu razmjerno više.  
Pojedini broj stoji 16 litora.  
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru  
14. srpnja 1912.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u re-  
dakcionom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglaš, koji  
se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.  
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.  
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

## Iz trgovišnog zastupstva:

(Sjednica održana 11. srpnja).

Od strane kot. oblasti nazočan žup. tajnik G. Špigelski. Predsjeda upravitelj Čop. Od trg. odbora: zast. Bedeničić, Cesar, Herceg, Dr. Horvat, Hrčić, Jurčić, Medved, Noršić, Presečki, Razum, Reizer st., Reizer ml. i Tkaičić. Perovodja: bilježnik Vuković.

Upravitelj Čop stavlja na dnevni red 1. točku:

### Pitanje mosta do vrela ispod starog grada.

Ističe, da je taj pješački most preko Gradne uz zidaničke zgrade vodio kao javan put svemu gradjanstvu iz Taborca i Starogradske ulice na vrelu, pak za donos lišća i suhog granja iz šume, a i za one, koji su onuda šetali. Svojedobno su stariji vlasnici Zidanice odijelili put postavivši plot; noviji su ga i proširili — koliko se sjećam — za 1 m. Most je već dugo trošan, pa je lane u kolovozu pozvala trg. općina g. nadinž. Pristera, da ga popravi, što je on i djelomično učinio. Ali je ove godine postao nesiguran. Uslijed toga odredila je kotarska oblast raspravu i očevid na licu mjesta, jer je most postao pogibeljan po Hidropatski zavod i mlinske naprave u slučaju jače bujice. Stručnjak je izjavio da bi most za pješački promet mogao još rabiti 2-3 mjeseca u normalnim prilikama, a u slučaju poplave ne bi mogao uopće odoljeti, a da se ne sruši i tim sve niže naprave ne ošteti. Na osnovu toga pozvala je kotarska oblast posebnom odlukom nadinž. Pristera, da za 3 dana poruši most, a za 14 dana sagradi novog; inače će se oblasno porušiti, a općina podići novi most uz naknadu troškova po inž. Pristeru. Budući da g. Prister nije zadovoljio nalog, most mu je porušen.

No tako su g. Prister i gđa. Hermia pl. Suljok protiv odluke kotarske oblasti podnijeli utok na kr. Hrvatsku oblast, uslijedila je sada odluka potonje oblasti, po kojoj se Hermia pl. Suljok upućuje na redoviti put pravde, jer se radi o sporu privatno — pravno naravi, nalma stežnosti prolaza; dok se utok Vladoja Pristera uvlače, te uslijedom toga napadavta odluka dokida u cijelosti s razloga, što postupajuća oblast nije uopće bila vlasna izdati odredbu, da se most ima rasgraditi i novi podići, već je dino, kad bi po vještaku ustanovljeno bilo, da je most za porabu uopće pogibeljan, oblasno zatvoriti, te vlasniku zabraniti uporabu istoga dotle, dok se ne uspostavi u takovo stanje, koje bi postojećim javno-sigurnosnim propisima odgovaralo.

Upr. Čop: Ovo je odluka kr. Hrvatske oblasti, ne ova se nimalo ne obasire na glavnu odlučnost, da bi se imao sagraditi ponovo most, preko kojeg mpraju stanovnici Gornjeg kraja po vode. — Čta potom odluka kot. oblasti glede krivičnog mosta.

Zast. Razum: Hrvatska odluka je manjevalja, jer se kaže, što će graditi most. A ovaj je od Hrvatske interesa se stanovništvo u Gornjem kraju. Zato predlaže, da se ovaj utok protiv ove odluke na sam. vladu, da ova odredi, što će graditi most.

Zast. Medved ističe, da je odvajkada priznato stanovnicima Gornjeg kraja prelazanje preko mosta; tako je bila i komisija za predstojnika Labaša. — Neka se provizorno načini most. — Zast. Jurčić: Put je općinsko dobro i korito je Gradne općinsko.

Zast. dr. Horvat: Ja mislim, gospodo, da pazimo, što ćemo zaključiti. Ako će se reći, da je to javan put, morat će i općina sagraditi most sama o svome trošku. Most su uvijek gradili vlasnici Zidanica.

Žup. tajnik Špigelski obrazlaže općinske narav javne prometne površine sobzirom na ustanovljenu praksu u stvarima prisvojenja i uspostave javnih putova.

Zast. Herceg: Zašto tamo piše na ploči „Privatno“.

Dr. Horvat: Jer su nekoji išli i na igralište. — Naglasuje ponovo, da ako će zastupstvo tvrditi, da je to javno dobro, da ćemo si sami biti krivi, ako će općina morati o svome trošku načiniti most. Neka utok načine privatni interesenti, a općina će im se onda pridružiti. Najbolje je, da se svi pozovu i da se načini nagodba.

Žup. taj. Špigelski: To nije privatne naravi stvar. Mene i upr. Čopa je tužio Prister sudu radi smetanja posjeda, a ondje je dokazivao, da on nikoga ne pušta preko mosta. Išao je zatim, da dokaže, da je samo on gospodar toga mosta.

Zast. Razum: Prije 4 godine su zastupnici iz Gornjeg kraja tražili da se most uredi i ništa nije učinjeno. Seljak je išao neki preko mosta i samo toliko što mu nije blago upalo u potok. Mi smo i pripravnici graditi most ali ćemo samo mali za naše potrebe sagraditi, a da li će to biti od interesa po gđu. Suljok i g. Pristera, to je druga stvar. Neka se pozovu na doprinose, pa će se moći i normalni graditi.

Zast. Bedeničić: Najbolje da dodje do nagodbe.

Jurčić predlaže, da se most načini širok kao i prije, zato se valja složiti radi prolaza s kolima.

Žup. tajnik Špigelski: Oblast je našla trošan most i to samo za pješake i ona je glede njega uređovala prema nalazu gradjevnog vještaka. Glede dragog mosta nije se pacala. To je stvar gdje Suljok i g. Pristera.

Zast. Dr. Horvat: Ovo nije dobro razlaženje. Zašto da idemo mi pred ruč? Zašto da općina ide naprijed kao moralno tijelo? Neka dadu utok privatni interesenti, a mi ćemo ga poduprijeti. Inače će morati općina još podići most o svome trošku, koji su odvijek podizali sami vlasnici Zidanica.

Danas imamo odluku Hrvatske oblasti, u ovom predmetu; koju treba respektirati. Stvar se nalazi pred oblasima i pred sudom, pa neka se pobuka na rješenje i pravorijek ovih. Čemu svaljivati trošak na općinu, da ona gradi most? (Dotasi do bečkih interupcija. — Buka).

Zast. Jurčić: Poave je pravo, da je oblast trebala most! — Zast. Presečki: Treo je dosada graditi most, neta ga gradi i očevid — Dr. Horvat: Uslijed ovakog utoka

može pasti trošak na općinu. — Zast. Razum Potreba je, da se načini pješački most. Mi smo i pripravnici, da za nj doprinesemo troškove. — Dr. Horvat ističe, da je u ime gdje. Suljok ovlašten izjaviti, da ona pristaje na i četvrtinu troškova za kolni most.

Zast. Hrčić: U kojem smislu se želi podnijeti utok.

Upr. Čop: Da se prizna pješačkom mostu pravo javne naravi, a nesamo stanovitoj grupi interesenata.

Zast. Hrčić: U tom slučaju moramo onda biti pripravnici, da ćemo ga sami graditi o svom trošku. A prigodom prvog popravka može opet doći do sudbenog spora.

Zast. Reizer st. preporučuje, da bi dobro bilo, da se već sada naglasi, u kojoj proporciji bi općina htjela pridonijeti trošak za rečeni most.

Žup. tajnik Špigelski: Ali g. Prister traži, da se samo njemu prizna pravo na most.

Zast. Herceg: Neka se uloži utok, ali neka se pokuša pozvati interesente glede nagode. (Zast. Razum: I to se može ujedno učiniti).

Upr. Čop daje na glasanje, je li se prima prijedlog, da se protiv odluke Hrvatske oblasti podnese utok na vladu.

Prima sa svjema glasovima, osim glasa zast. dra. Horvata.

Dr. Horvat najavljuje, da će podnijeti separatni votum. — Žup. tajnik: Ali taj ne eksistira jer po zak članku 16 od 1870. o uređenju scoskih općina nema spomena o separatnom votumu, već samo kod gradskih općina.

Dr. Horvat: Ja ću ga podnijeti posebice obrazloživši svoje mnijenje, a nijesam ni mislio, da ga najavim u ovaj zapisnik.

Time je debata o ovome mostu koja je bila dosta živahna, mjestimice i burna, konačno svršena, a iscrpila je najveći dio sazvane sjednice. Potom se prelazi na dalje točke, pa ćemo o njima donijeti izvještaj u idućem broju.

## Anketa za vozni red samoborske željeznice.

Za prošavšu nedjelju sazvana je bila anketa samoborske željeznice u hotelu „Royal“ u Zagrebu, u 10 sati prije podne.

Mora se s priznanjem kvitirati pripravnost novog prometnog upravitelja g. Ernesta pl. Winecke-a, koji je sazvaio sastanak interesenata, da ovi izjave svoja mnijenja glede polaženja vlakova u vrijeme, kad na željeznici staje na snagu zimski vozni red. Dobro udržena i na pravo vrijeme svedena komunikacija nije tek od sporedne važnosti po pojedina mjesta, koja se služe dotičnim komunikacionim sredstvom. I zato, kako rekomo, poave je bila na mjestu sazvana anketa.

No što se opazio, Odaziv je bio minimalan, gotovo nikakav. Najmanje je pak

odgovorio važnosti predmeta o kojem se imalo raspraviti.

Anketi su pristupili nekolicina članova Društva za promicanje stranaca u Zagrebu; od privatnih interesenata g. Pramberger iz Sv. Nedjelje. Nijedna općina uzduž čitave željezničke pruge nije izaslala nijednog zastupnika — Ni trgovišna općina Samobor nijednoga. A nije osvanuo niti jedan drugi privatni interesent uzduž čitave pruge. Sve, kao da nas se stvar ništa ne tiče, i da se može urediti bez nas, makar i protiv nas.

Dnevni red bio je ovaj:

#### Ustanovljenje voznog reda.

Nakon kratke izmjene misli ustanovljen je u principu ovaj zimski vozni red na našoj željeznici:

Iz Samobora: 6:30 jutrom, 11:30 prije podne, 2 poslije podne, 7 uvečer. — Iz Zagreba: 7:45 ujutro, 11:30 prije podne, 2 popodne, 7 uveče.

Nastaje pitanje: Da li će nas Samoborce zadovoljiti ovakvi raspored vlakova? Napose onih, što polaze iz Samobora. Već danas se čuje prigovor protiv toga, što nema vlaka između 8 i 9 sati ujutro umjesto onog u pol 12 sati. A primili smo već i jedan dopis da se željezničkoj upravi predoči, kako je vlak u 1 sat, koji je uvijek dosada u to vrijeme polazio iz Samobora, mnogo prikladniji od onog u 2 sata, s kojim će se prekasno dolaziti u Zagreb.

Naravski, da bi sada posve lako odgovorila prometna uprava za svoje pokriće: Sazvali smo anketu, i ondje je stvar tako odlučena. Nadajmo se ipak, da će se želje Samoboraca uvažiti. No trebalo bi ih i čuti.

Zato preporučujemo; još saziv jedne ankete, ali ovaj put u Samoboru, na kojoj će jamačno biti bolji odaziv. Ili, da naše zastupstvo podnese svoje želje prometnoj upravi ako ga ne zadovoljava na anketi prihvaćeni vozni red. No trebalo bi se požuriti, dok nije još ništa definitivno odlučeno. Kad bude vozni red potvrđen po ministarstvu, onda će biti uzalud tužbe i prigovori.

#### Povišica za pretovarivanje robe.

Predsjedatelj ankete upozorio je nadalje, da je južna željeznica u saobraćaju sa samoborskom željeznicom i opet povisila jedinične cijene za pretovarivanje robe. Povišila je odredbinu za teretnu robu po 0,6 fil., a brzovozine za 1,2 fil. od met. centa. Što će sada preostati samoborskoj željeznici, nego da i ona za toliko dignje svoj cjenik u teretnom prometu, kad se radi o pretovarivanju.

Na taj način doista južna željeznica stavlja u neugodan položaj samoborsku željezničku upravu. Ovu prinudjuje, da mora dosljedno povisivati svoje tarife, a samo se po sebi razumijeva, da se na takav način ozlovoljuju oni, koji moraju plaćati ovaku povišicu za postanu robu pak da teretni promet mora eventualno i padati.

Dodajemo, da je južna željeznica unutar posljednje dvije godine već po drugi put povisila ove jedinične cijene. Ako se isporođe današnje pristojbe južne željeznice, što ih traži za pretovarivanje prema onima, kakve su postojale u početku ugovora — to se opaža, da su sada povisene gotovo za ravnih 100 posto! A to je, držimo, svakako malo previše kraj sve skupoće radnih sila, što danas postoje!

#### Osobna tarifa Zagreb-Podsusjed.

Lična tarifa, što se plaća od Zagreba do Podsusjeda, nije ni u kakvom skladu sa onom između Podsusjeda do Samobora. I makar je Podsusjed otprilike u sredini čitave pruge, vozne su cijene do njega daleko manje nego li od ove postaje do Samobora. O tom je bilo već dosta govora u „Samobor. Listu“. Ne zavidjamo Podsusjedcu na izletnicima, ali je istina, da je ova tarifa neopravdana diferencija bila ponajviše kriva, da mnogi ne liježdoše svoj put produžiti do Samobora. Dakle je bila na očitu štetu Samobora.

Prometnu upravu izvijestio je, da će u najskorije vrijeme opravdane prigovore

zadovoljiti i urediti ove cijene pravedno. Osobna će se tarifa za relaciju Zagreb-Podsusjed povisiti razmjerno prema duljini puta, a do Samobora će ostati jednaka cijena.

#### Brzina vlaka.

Sobzirom na sadašnje dulje trajanje vožnje odlučeno je, da će se pruga staviti u red i ispraviti utoliko, da će se moći pospešiti brzina vlakova. Naravski da će se moći učiniti samo utoliko, koliko to dopuštaju odnosni normalni propisi.

#### Posebni vlakovi.

Dosad je stajao posebni vlak do Zagreba ili obrnuto danju 120 K najmanje; u noći 150 K. Odsad će se za posebne vlakove morati samo platiti toliko puta vozna karta III. razreda, koliko će se voziti njime osoba. To će vrijediti za danje doba. U noći — jer je rečija skuplja — morat će se za posebni vlak plaćati vozna karta II. razreda po osobi. — Koliko će najmanje osoba morati upotrijebiti za posebni vlak, to će se još naknadno odrediti.

## Domće vijesti.

**Upisivanje u školu.** Škola sposobnjaci upisivat će se sutra, 15. o. m., u školskoj pisarnici od 8 do 11 sati prije podne. Obavezanost za polazak 1. godišta počinje se za djecu rođenu godine 1905. Tu djecu imaju roditelji ili skrbnici sami dovesti pred popisno povjerenstvo, a tako i onu djecu, za koju možda žele ishoditi oprost od polaska škole, ako ima za to temeljitih razloga.

**Koncert Lisinski.** Kao sjajan meteor u tamnoj srpanjskoj noći razdragao nas je prošle nedjelje Lisinski.

Dvorana Pensionsa napunila se je zastupnicima sviju društvenih klasa, te time dokazana neopravdanost bojazni, da će koncert biti slabo posjećen. U 9 sati stupio je na podij zbor Lisinskoga uz svoga zborovodju Dra. Benkovića.

Zamor zatihnu a dvoranom zastruje akordi „Prelje“ drevne kompozicije „Onoga“ koga ime nosi taj naš mladi klub.

Odmah iza prvih taktova moglo se čitati na licima slušatelja udivljenje i pitanje: je li moguće da mi Hrvati imademo tako dobar i savršen pjevački klub?

Niz daljnjih izvedbi dao nam je nato jestan odgovor.

Prekrasan „San“ zaslužnoga Eizenhutha sa basom Tošice Lesića, zanio nas je iznad svake mjere.

Camarotta je otpjevao dvije Tostee pjesme: „Nison“ i „Jadnici majka“ u vrlo dobrom raspoloženju. — Prataja je vrlo diskretno izveo na glasoviru prof. Adam pl. Kugler. — Kada se zatim dvoranom razlegli zvuci triju slovenskih narodnih pjesama, nije bilo među slušačima nijednoga koji se bi bio osvjedočen o krasnoj harmoniji i blagovučju, — što ga može samo mekana slavenska duša — da pojmi.

U ruskoj nar. pjesmi „Ej ahnem“ sjestili smo se „Slavjanskoga“, koji je tom pjesmom pred desetak godina brao lovore po Evropi, pa možemo reći da Lisinski sastaje samo brojem pjevača. — Krasno izvedena pjesma „Oj jesenske duge noći“ bila je nekome preduga pa ju je kucanjem po vratima dvorane razdijelio u dva dijela.

Vrlo dobro izveden Griegov „Vrađi knut“ jako se je svidio, a kada je Lisinski kao dodatak otpjevao rusku „Tari — bari“ — bez dirigenta — (dirigent pjevao je tenor solo u toj pjesmi) odobravanje je proglo vrhunac. Onaj u brzom tempu otpjevan tekst činio je dojam da se točnije i preciznije ne da više jedna pjesma u zboru pjevati.

Dosta dobar, premda malo indisponovan, bio je prof. Novak sa Viextemporovim „Reverie“. — Prataja prof. Kugler.

„Jutarnja himna“ od Heuscheta sa silnim fortima i slatkim pianisima pjevao je zbor divno.

Novakov „Gorski kraj“ pretvorio je oduševljenje u buru, tako da se je morao ponoviti.

Poslije koncerta razvio se ples, a u ostalim prostorijama zabava, koja je potrajala do sitnih ura.

„Lisinski“ oputovao je posebnim vlakom u 1 sati unoci, ostavivši nas velikim dužnicima za pruženi nam rijetki užitak. Mi im takodjer ovim putem najljepše zahvaljujemo.

Čisti dobitak — bit će oko 50 kruna, — ide u korist dijelom hrvatskih škola, a dijelom za „Samoborski stari grad.“

**Igralište za tenis.** Kako smo već javili osnovao se u Samoboru tenis-klub, koji bi imao njegovati u mjestu ovu športaku igru. Klub se obratio s molbom na trg. zastupstvo, neka bi mu ovo dalo na uporabu općinsko zemljište iza postojećeg vatrogasnog tornja u površini od 440 četvr. m., gdje bi klub uredio igralište za tenis.

Hrv. Sokol u Samoboru priredjuje danas dne 14. ov. m. svoju osmu javnu vježbu, za koju se već dulje vremena marljivo vježba.

Raspored vježbe je ustanovljen ovako: 1.) Proste vježbe članova i podmlatka. 2.) Proste vježbe članica. 3.) Vježbe članova na spravama. 4.) Vježbe podmlatka na spravama. 5.) Vježbe članova sa štitovima i buzdovanima. 6.) Vježbe članica sa štapovima. 7.) Skupine članova. 8.) Skupine članica. — Početak vježbe u 4 sata po podne. Sjedala će biti po 2 kruna i 1 krunu, stajanje samo 20 filira, da se i najširim krugovima omogući pristup k ovoj vježbi. Poslije vježbe bit će zabava na vježbalištu uz svirku sokolske fanfare. Za okrepu pobrinut će se gostioničar g. Fr. Budi.

Držimo, da nam nije nužno tek naglasiti, kako je ovo naše mlado, patriotsko i agilno društvo vrijedno svake potpore našeg građanstva. Dužnost vas zove, da ga podupremo i ovom zgodom, kad po prvi put istupa na svom novom vježbalištu; a i prvi put sa svojim ženskim članovima, koji su se s puno volje i ambicije prihvatili društvene zadaće i okupili se oko sokolskog stijega. Nadamo se dakle, da će naše građanstvo a i ljetovišni gosti danas listom pohrliti na javnu vježbu našega „Sokola“. Društvo to potpuno i zaslužuje.

Što se strancu ne svidja u Samoboru? Primamo od uglednog prijatelja lista: Ne svidja mu se što Samobor, inače tako čisto i uredno trgovište, nema ploča na koje se lijepe razni plakati, već se to čini po kućama i mostovima.

Zidovi ne primaju tako dobro lijepilo jer vode brzo upiju, pa onda one plakte od raznobojnih plakata posdravljaju dočijeka i upozoruju kakn jest, a kako se bi smjelo da bude.

Sigurni smo da će se to urediti. — Tom zgodom pripominjemo da bi se moglo pravo plakatište dati u zakup i time opet nešto doprinjeti u trgovišnu blagajnicu.

**Zabava „Jeko“.** Hrv. pjevačko društvo priredjuje u nedjelju, 21. o. m. veliku Anineku zabavu u Anin-parvoju sa obilnim programom i plesom.

Za stari grad. Gosp. Krešimir Drenčin, ljekarnik u Koprivnici, darovao je sa razvratu staroga grada oveću kutiju bengalske vatre, pak on najljepše zahvaljuje Klub „Sokol“.

**Zabava kluba „Sokol“.** Samoborski športski klub „Sokol“ priredjuje u nedjelju 11. kolovoza svoju veliku klubsku zabavu. U predvečerje zabave bit će sjajan razvrat staroga grada. Tom zgodom gostovati će klub svoju 10 godišnjicu opstanka, kao najstariji športski klub u Hrvatskoj i Slavoniji. Raspored cijele zabave objavit će se naknadno.

Predloženi na državnu nagradu. U posljednoj sjednici trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu predloženo je predložiti između ostalih radnika, koji su savršeni 15 godina službe, M. Livičić iz Breguna za odlikovanje državnom nagradom i poveljom. Livičić namine služiti već 27. godina besprijekorno kao radnik. On ima 18 djece.

**Oružne vježbe pričuvnika.** Iz samoborskog kotara pozvano je 20 pričuvnika iz područja 53. popunidbenog okružja na 14 dnevne oružne vježbe. Oružne vježbe obavljat će se tijekom idućeg mjeseca.

**Kapelica u Velikom Lipovcu.** Nadbiskupski duhovni stol dozvolio je gradnju kapelice u Lipovcu pod uvjetom, da bude zemljište prepisano gruntovno na ime kanele Sv. Obitelji i da se položi s ota od 100 K u ime zaklade za uzdržavanje kapele.

Budući da su uvjeti udovoljeni to će se početi sa gradnjom.

Kapelica stajat će na takovom mjestu, da će se vidjeti u tamošnjoj okolici sa svih strana.

**Trganje plakata.** Primamo tužbu da plakati što ih društva dadu lijepiti po uglovi-ma, a u kojima oglašuju svoje zabave, nemaju mira često ni jednoga dana. Već preko noći znadu biti izderani na mnogim mjestima. Tako se sbilo nedavno sa plakatima, koji je navještio vježbu „Hrv. Sokola“. I na ovake pojave trebala bi da pripazi naša policija.

**Požar.** U Kerestincu planula je kamara sa sijenom oko 500 mc na dobru Kerestinec. Vatrogasna četa iz Samobora pohitila je onamo sa parnjačom pod zapovjedništvom vodje A. Unetića, te čitavu noć neumorno i žilavo radila očuvavši okolišne zgrade od požara i ugasivši sam požar. Šteta je znatna, ali je sijeno bilo osigurano.

**Statistika tjednog sajma.** Na tjedni sajam, 6. o. m. j. dotjerano je na ovdašnje sajmište 21 kom. ovaca i janjadi, od kojih je prodan 1 komad, te 213 komada svinja, od kojih je prodano 64 kom.

**Sudjen radi oštećivanja drveća.** Imbro Vučinec iz Gradne išao je u vinograd kroz Anin-perivoj i putem je kosirom nasjekaao više komada drveća. Jedan gradjanin opazio je Vučince na ovom djelu, pa je slučaj dojavio „Društvu za poljepšavanje“ koje je podnijelo protiv stetočinca prijavu na kotarsku oblast. U utrak presudjen je Vučinec na 12 dana zatvora i 10 K. odštete.

Umoljavaju se svi, koji opaze ili doznadu za stetočince po našim perivojima, neka ih dojave „Društvu za poljepšavanje Samobora“, da ono mogne poduzeti daljnje korake, ne bi li se tako naša šetališta očuvala od devastacije i zlobnih šteta, koje su toliko učestale.

**Hitio u Ameriku bez putnice.** Pavao Babić iz Horvata hitio u Ameriku, no onako po domaći, bez putnice. — Gradski redar u Zagrebu na južnom kolodvoru shvatio je namjeru Babićeva, te ga uapalo. — Kod njega je pronađena svota od K 510, a koja mu je oduzeta i stavljena u polog kod kr. kotarske oblasti u Samoboru.

Na upit službujućega činovnika, izjavio je da je sa južnoga kolodvora hitio kući — u Horvate.

Isti išao je uza se, sa svaku sigurnost, dvije vozne karte, jednu za Podusjed a a druga za Zidan most.

Opravljen je kući u Horvata, ali ne onom pragom, koji vodi prema Zidanom mostu.

## Društvene vijesti.

**Klub „Šišmiš“** kaže nam ovaj javni račun i računa:

— Kod zabave pjev. klu. a Lisinski u kotari hrvatskih škola i popravka staroga grada ušlo je na blagajni kako slijedi K 184 — efektivni troškovi društva „Lisinski“

K 80, glazba za ples K 40, plakati i ulaznice K 14. Potom se ukazuje prihod od 50 K te je otposlano za hrv. škole g. Saureru 25 K i za popravak staroga grada predano 25 kruna.

Ovim putem klub najljepše zahvaljuje hrv. pjevačkom društvu „Lisinski“, milostivoj gospođi Veri pl. Sauer od Nordendorfa na velikoj susretljivosti, što je stavljena društvu na raspolaganje uz besplatnu uporabu dvorana a glasovinom, te 2 sobe za garderobu, te je kao svaki puta tako i sada shvaćajući intenciju kluba ovom najpripravnije na ruku išta.

Najposlije zahvaljujemo slavnjoj upravi samoborske željeznice što je posredovanjem novoga prometnoga ravnatelja g. Wionke-a omogućila povoljan i udoban dovoz vrijednih gostiju uz najmanju cijenu, te time dokazala najbolje shvaćanje za razvitak i napredak Samobora. Još jednom svima najljepše zahvaljuje klub „Šišmiš“.

## Grozdiv moljac.

(Nastavak.)

Sada još, dok se nije ovaj štetnik kod nas u tolikoj mjeri razmnožio, nego je u začetku svoje invazije dalo bi ga se lako uništiti tako da bismo koju godinu bili na miru od njega. No da se to postigae morao bi svaki gospodar nastojati, da ga u svojem vinogradu uništi, da istrajnim i temeljitim uništavanjem posve očisti tečajem dviju godina svoj vinograd od ovog štetnika. Nije bo dovoljno da ga tek pojedinci uništavaju, a drugi propuštaju to činiti. Ovako ga se ne bi moglo nikada iskorjeniti.

Kako ćemo ga uništiti imade više načina. Prvi put legu se crvići u prvoj polici mjeseca lipnja te se razvijaju i zapredaju na groždju baš u vrijeme, kad započinje cvatnja. Oni tadu izgrizaju cvjetove, uslijed čega se groždje osiplje i suši. Na pojedinom čokotu moći je naći gdjekad po 50 do 70 ovakvih crvića.

Stoga valja za vrijeme cvatnje pregledati sve groždje, te zapretke u kojima su crvići, pažljivo zgnječiti, čime se unište i crvići. Ovaj je postupak radikaln i puno brži nego vadjenje iglom crvi i uništavanje. Za taj posao vrlo su pogodna i škotska djeca. Nešto pomaže i prašenje sumporom, ako se je preduzelo u pravo i zgodno vrijeme, 8 dana prije cvatnje, kada se legu crvići. Uslijed razvoja sumporovog dvokisa ug'nut će gdjekoji crvić. Kad su crvići već zapređeni, malo pomaže.

Dobro je škropiti groždje u vrijeme, kada se baš crvići legu i sa 3 postotnom rastopinom sapunice.

Prema koncu lipnja, kad je groždje ocvatelo, spuštaju se crvići na tankim nitima s groždja i zavuku u pakotine toze na stablu, trsu i na kolju, a zasidu se crvići i u samo srce mladice. Ovdje se zakakuje i miruju otprilike mjesec dana.

Pod koncu srpnja razvijaju se iz tih kraljica leptirčići, koji nesu jajica na jagodama groždja. Jedna ženka može po 50 do 70 jaja.

Iz tih jajica izlegu se za 14 dana crvići. (Obično u prvoj polovici kolovoza.) Ovi unisze sada u jagode i sibu iz njih sok te prelaze iz jedne jagode u drugu i nagrizaju ih, uslijed čega se jagode uocle i gipju.

Sada se tamoš tako da se crvijave i nagrizne jagode izrezuju ushini sa to pri-

kladnim škarama. Ovaj posao ponavlja se tečajem mjeseca kolovoza i rujna po više put — prema potrebi sve uocle, dok se crvići skupa s jagodama u kojim se nalaze, svi ne poberu i unište.

Od ubranih jagoda moći je prirediti i ocat.

Uništenju moljca u ovoj drugoj generaciji pomaže takodjer ponešto prašenje sumporom čime u isto doba branimo groždje i protiv trsne plijesni (Oidiuma), a pokazalo se je uspješnim i škropljenje 3 postotnom rastopinom sapunice, kako je već gore spomenuto za prvu generaciju.

(Svršit će se.)

## Gospodarstvo.

**Naši obrtnici i jeftimbene rasprave.** Osiječka trgovačko-obrtnička komora obratila se na kr. zem. vladu, da ona odredi, neka se postupak kod jeftimbenih rasprava glede preuzeća koje javne dobave ili javnog posla skrali što je najviše moguće. Budući da sada obrtnici predugo čekaju na rješavanja u pogledu povratka jamčevina i isplate zarade, to često i ne mogu sudjelovati mali obrtnici kod jeftimbenih rasprava, što nikako ne leži u interesu malog obrta.

Uslijed ove predstavke upravila je sada vlada na sve županijske i kotarske oblasti slijedeće odredbe:

1. Da se po ponuditeljima kod javnih jeftimbenih rasprava položene jamčevine ili zaobine onima, koji nijesu posao dostali, odmah vraćaju, ako nema inih zapreka,

2. Da se poduzetnicima, naročito malim obrtnicima što pospješnije isplati zaslužbina ili da se pravodobno na raspoloženje stavi potrebno pokrće ili zamoli za otvorenje kredita.

3. Da se pohvalbe obave što prije i da se ne zavlače osobito kod malih obrtnika.

4. Da se natpohaivalba odmah nakon izminulog ugovorenog jamčevnog roka obavli, a jamčevina barem kod maloobrtnika što prije povraiti.

5. Da se postupak u pogledu odobrenja jeftimbenih rasprava uopće pospješli i omogućli što skorije rješenje tih predmeta kod više oblasti, pa se stoga imadu takovi predmeti smjesta i izvan reda rješiti.

**Samoborska željeznica.** U godini 1911. vozilo se samoborskom željeznicom u svemu 215.301 osoba. Od ovih je upotrijeblilo II. razred 12.661 osoba, a III. razred 202.640.

Najslabiji osobni promet bio je prošavše godine u veljači, kad se vozilo samo 10.214 osoba; najbolji je bio mjesec srpanj, kad je broj putnika iznosio 22.470. Uporedo s ovim brojkama iskazuje se naravno prometni prihod. Tako je u veljači unisla svota od 5.413 K 28 fl.; u srpnju 12.235 K 03 fl.

U svemu je iznosio osobni prometni prihod 102.691 K 88 fl.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Jarašević.

**Dučan** specerajске robe na prometnom mjestu u Samoboru prodaje se dobrovoljno ili se daje u najam. Uplatiti u tiskari S. Seka, Samobor.

4 filtra

Najbolji cigaretni papir sadržajnosti je

# „GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod. Zdravija neškodljiv.  
Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filtra.

## Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

4 filtra



Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

## k, bobačkom rogu

Novo i krasno uređjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo. Brza i točna posluga. — Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

## Čateške toplice

otvorene 4. svibnja.

Akrathoterma prve vrste, temperatura 40-42° R, izvršno djeluje protiv uloga, reumatizma, bolima u mišićima i u udovima, neuralgiji, kožnim bolestima, eksudatu i t. d. — Stanovi i kupališni bazeni novo sazidani, odgovaraju svjema higijenskim zahtjevima. Dobra i jeftina opskrba.

Kupališni liječnik dr. Mijo Juratović.

Dalje obavijesti daje uprava „Čateških toplica“, pošta Brežice.

Svaki Hrvat rabi samo

## Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u  
Ljekarni g. Mirka Kleščića.

Prirodno ljekovito vrelo gorke vode

## STERNOV

prema poredbenoj analizi najkruje od svih gorakih voda.  
Dobije se u trgovini E. Presečki.

Uspješno se oglašuje u  
„Samoborskom listu“

Najljepše

Kambrike,  
delene i zelire,  
sunco- i kišobrane,

kao što i lijepe ljetne štofove svake vrste i uz najumjerenije cijene prodaje

**L. ROSENBERGER**

trgovina manufakturne robe  
SAMOBOR, glavni trg.

MILIJONI

upotrebljuju za

## Kašelj

promuklost, sluzavost,  
katar, grčeviti kašalj  
i hripavac

**Kaiser**

prane karamele

sa tri emorike

6050 svjedodžbi od liječnika  
i privatna potvrđuju  
sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod  
**MIRKA KLEŠČIĆA**  
Ljekarnika u Samoboru.

Samoborci i Samoborke

sjetite se

„Društva za poljepšanje Samobora“

## U ljetnoj vrućini



najradije se po azaju razne svinjake bolesti. Proti tih bolesti je

## SKROFIN

veoma uspješno desintekciono sredstvo od prokulane vrijednosti koje ubija sve bolesti, koje se sa hranom unalaze svinjama u zeludac, te ih tako čuva da se obole.

Dobiva se samo u Ljekarni:

**M. KLEŠČIĆA u SAMOBORU.**

## Pločnik od betona

imitacija asfalta

5 K po četvernom metru.

Naredbe prima E. PRESEČKI  
Samobor.

## LIJEČILIŠTE I LIJEČILNIŠTE SAMOBOR

blizu Zagreba u prekrasnom, gorškom i šumovitom kraju sa najpovoljnijim klimatskim prilikama.

Liječenje. Potpuno moderno sredstvo Hydroterapija, liječenje električnom dvostručnom kupeljom. Kupelji su vrućom, hladnom, vrućom zrnom, parom, suhom, vrućom i medicinskim pripremkama. Unutarnje u kupa, masaža, vježbanje i tretiranje te kupaonice.

Primaju se u liječenje: bolovi živčanoga sustava kao: živčani strabizam i prenapetost, neurasthenija, hysterija, hypochondrija, nervozija, migrena, glavobolje, napetost i bolovi unutarnjega živčanoga sustava i ličnog, tahis, kipiost. Bolovi unutarnjih organa: uoni, žučnjak i žučnjak, cistitis i empyem. Bolovi probave: neurasthenična, kronični proljev, nervozna dyspepsija; u želuca: hipoklorhidrija, ciroza, tonična, diabetes, ulazni te rinitis; u ušima: otitis, ušni gnoj, otitis, otitis, otitis. Najbolje neurasthenična, hipoklorhidrija, kipiost i dr.

Škola i opskrba u vrlo lijepoj sredini „Hotel Penzion Samobor“ sa širokim i lijepim vrtom. U hotelu privlačni park. Trgovi. Za bolovanje postoj opskrba, vježbanje i zabavna igra, tercijer. Cijena je za polupanu opskrbu 5 K dnevno i prema dogovoru.

Škola traje od 1. svibnja do 1. listopada. Zavedeni liječnik je dr. M. Juratović. U opskrbu nastaj se pošta, telefonija i telegrafija postaja te bolovanje vladine bolnice Zagreb-Samobor (put vožnje).

Potpuno obilježiti oči priprema

**Uprava liječilišta u Samoboru.**

trg Leopolda Salvatora.

## Javna zahvala.

Najljepša hvala prijateljima i znalcima na ljubavi, koju nam iskazaše, te otpratiše našeg oca, djeda i pradjeda do hladnoga groba.

Obitelj

**Stengl-Grabner.**

## Listovni papiri i omoti sa slikama Samobora

Veliki izbor samoborskih razglednica

Album sa 10 samoborskih slika, čestitke, ruže, djeca, ljubavne karte itd Uspomene na Samobor Veliki izbor

## krasnih slikovnica

knjžica za bojanje za djecu, krasnih spomenara, tiskarica, molitvenika, raznovrsnih kolektara, pisačeg i risačeg materijala, torba, pernica kiozet papira omot po 20, 30 i 40 fil Raznih nožića

Svilenog papira za ruže.

Pestica. Svakovranog lišća Cigaretne ih tuljića

Papira za police u svim bojama i vrstama.

Preporučuje najjeftinije

Tiskara i papirnica S. Šeka.

## DENTIN.

Vodica za zube i usta.

**DENTIN** Prašak za čišćenje zubiju

**HAIR WATER.**

Vodica za kosu.

**ANTISUTIN.** Prašak proti znojenju nogu.

**ONNOFERIN.**

Okrepljujuće vino za rekovalenscentne  
**BALSAM** proti kurjim očima.

**MALVINA CRÈME** pomaz. za očuvanje i uzdržavanje lijepog čistog lica i kože.

Najfinije sapune, sve vrste kefica za zube francuskih parfuma, kao i sve tne kosmetičke pešeparate uvijek sveže.

Dobiva se u Ljekarni M. Kleščića, Samobor.